

Standardy ochrony małoletnich

w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego w Łańcucie

Standardy ochrony małoletnich zwane dalej „Standardami”

Podstawa prawna: art. 22b pkt. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304)

Dobra relacja pedagogiczna między nauczycielem a uczniem powinna być oparta na akceptacji, uznaniu (docenianiu) i życzliwości.

Do elementów takiej relacji należą m.in.:

- 1) okazywanie żywego zainteresowania sprawami uczniów (ich przeżyciami, pasjami, relacjami, postępami w nauce, problemami, itp.) poprzez rozmowy, spędzanie z nimi czasu poza/pomiędzy lekcjami, uważne słuchanie, żartowanie;
- 2) okazywanie szacunku uczniom: modelowanie pozytywnych zachowań uczniów wobec koleżanek, kolegów, np. dzielenie się z innymi, pomaganie słabszym, zauważanie tych, którzy „stoją z boku”;
- 3) chwalenie uczniów – umiejętne (konkretne, autentyczne i w odpowiednim czasie), zauważanie pozytywnych aspektów funkcjonowania dzieci;
- 4) pozytywna krytyka – umiejętne przekazywanie dzieciom (bez ośmieszania i zawstydzania) informacji o potrzebie zmiany zachowania czy nabywania wiedzy;
- 5) wspieranie uczniów będących w trudnej sytuacji rodzinnej lub z problemami w nauce – wypracowanie sposobów pomocy tym uczniom;
- 6) umiejętność pracy z grupą – świadomość ról i procesów grupowych, umiejętność rozwiązywania konfliktów, prowadzenia rozmów i warsztatów.

Ilekroć w niniejszych Standardach mowa o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Treść standardu	Zasady/zachowania niedozwolone
<u>Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a pracownikami Szkoły, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich</u>	Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim, a pracownikami Centrum. 1. Pracownicy Centrum: 1) działają dla dobra ucznia i w jego najlepiej pojętym interesie; 2) traktują ucznia z poszanowaniem jego godności i potrzeb; 3) wszelkie działania podejmują w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji; 4) działają w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania/postępowania; 5) informują uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć i oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy; 6) w komunikacji z uczniami zachowują cierpliwość i szacunek; 7) uważnie słuchają uczniów i udzielają im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. 8) podejmując decyzje dotyczące ucznia, wskazane jest, aby je poinformować o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania. 9) należy szanować prawo ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby go chronić, należy to wyjaśnić najszybciej jak to możliwe. 10) należy doceniać i szanować wkład uczniów w podejmowane działania, zachęcać do aktywności i traktować równo, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. <u>Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z uczniem może być stosowny pod warunkiem, że spełnia on zasady bezpiecznego kontaktu, tj. jest odpowiedzią na potrzeby ucznia/dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.</u> <u>Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Zawsze należy kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez ucznia lub osoby trzecie.</u> 11) zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich zachowań i działań. 12) należy zachować szczególną ostrożność wobec uczniów, które doświadczyły krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że

	dziecko/uczeń będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, ale stanowczo i pomóc zrozumieć znaczenie osobistych granic. 13). co do zasady kontakt z uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych. Jeśli zachodzi konieczność nawiązania kontaktu, właściwą formą komunikacji z uczniami i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe(e-mail, telefon służbowy). 14) utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów. 15) ingerencje w sytuacjach wychowawczo wątpliwych powinny być poprzedzone kontaktem słownym, odbywać się w miarę możliwości w obecności osób trzecich i być jednoznacznie uzasadnione (zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa ucznia, grupy).
--	--

ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

	1. Nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia. 2. Nie wolno krzyczeć na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych osób. 3. Nie wolno w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej ucznia. 4. Nie wolno dotykać ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. 5. Nie wolno ujawniać informacji o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym, w tym wobec innych uczniów. 6. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie. 7. Nie wolno zachowywać się w obecności ucznia w sposób niestosowny. Dotyczy to używania wulgarnych słów, nieprzyzwoitych gestów i żartów, czynienia obraźliwych uwag, nawiązywania w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywania wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby). 8. Nie wolno faworyzować ucznia. 9. Nie wolno nawiązywać z uczniem jakichkolwiek relacji mogących sugerować relacje romantyczne lub seksualne ani składać uczniowi propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty,
--	--

	gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę. 10. Nie wolno utrzymywać wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku dzieci bez zgody rodziców/opiekunów prawnych. 11. Nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji działających podobnie do alkoholu, jak również używać ich w obecności uczniów. 12. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od ucznia ani rodziców/opiekunów dziecka. 13. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia lub/i rodziców/opiekunów. 14. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie prywatnych zależności, prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. 15. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. 16. Podczas wyjazdów studyjnych, wycieczek niedopuszczalne jest spanie z uczniem w jednym łóżku.
ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA I KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO	
	Zasady postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego. 1. Każdy pracownik Centrum, który otrzyma informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania dyrektora Centrum. 2. Wszystkie zauważone ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie uczniem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, należy niezwłocznie zgłosić dyrektorowi Centrum. 3. Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec osób małoletnich istotne jest: a) uważne wysłuchanie osoby pokrzywdzonej – bez obecności opiekunów; b) przeprowadzenie rozmowy na temat sytuacji krzywdzenia (konkretne fakty dotyczące form przemocy, częstotliwości, nasilenia, poczucia zagrożenia); c) zebranie informacji w środowisku (w szczególności ustalenie, czy są osoby, które zauważają symptomy krzywdzenia oraz czy osoba małoletnia komukolwiek o tym powiedziała);

	d) w razie konieczności podjęcie działań w kierunku odizolowania osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy; e) poinformowanie dyrektora Centrum, pedagoga macierzystej Szkoły ucznia 4. Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec osób małoletnich należy unikać błędów, którymi mogą być: a) niewysłuchanie osoby małoletniej; b) bagatelizowanie skarg; c) umniejszanie doznanej krzywdy; d) nie dawanie wiary; e) przyjmowanie, że zdarzenie nie miało miejsca wyłącznie na podstawie wyjaśnień opiekunów; f) pomijanie lub zniekształcanie procedur postępowania wynikające z przekonania, że one nie powinny lub nie muszą stosować się do osób małoletnich. 5. Decyzja o rozmowie z uczniem, w stosunku do którego istnieje uzasadnione podejrzenie jego krzywdzenia i o podjęciu procedury podejmowania interwencji, podejmowana jest przez zespół powołany przez dyrektora na wniosek osoby, która zauważa niepokojące zachowania ucznia lub pozyskuje informacje na ten temat od samego ucznia albo od osoby, która jest świadkiem przemocy w jego rodzinie. 6. Podjęcie procedury interwencji poprzedzone jest sporządzeniem notatki pisemnej przez osobę, o której mowa w ust. 5. 7. Wzór procedury interwencji stanowi załącznik do Standardów. 8. W przypadku stwierdzenia, że nie jest konieczne powiadomienie organów zewnętrznych, ponieważ zespół, o którym mowa w ust. 1, stwierdza, że nie jest zagrożone zdrowie, życie i dobro ucznia, wychowawca ustala i realizuje plan współpracy z rodzicami/rodzicem/opiekunem ucznia, w celu poprawy funkcjonowania ucznia małoletniego. 9. Efektywność realizacji planu monitoruje Dyrektor Centrum w porozumieniu z opiekunem grupy oraz Pedagogiem/psychologiem Szkoły macierzystej.
PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO.	
	1. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz następuje w przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia ucznia, poprzedzonego przeprowadzeniem procedury wewnętrznej, o której mowa w niniejszych Standardach. 2. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego do organów ścigania składa dyrektor Centrum. 3. Zawiadomienie do innych organów (np. sądu opiekuńczego) składa dyrektor Centrum, w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem szkolnym Szkoły macierzystej ucznia.
	1. Przegląd Standardów prowadzi komisja powołana przez dyrektora.

<u>Zasady przeglądu i aktualizacji standardów</u>	2. Komisja dokonuje także oceny standardów w celu zapewnienia ich ewentualnego dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. 3. Komisja sporządza protokół z przeglądu i oceny Standardów, w którym zamieszcza również wnioski z przeprowadzonego przeglądu i oceny, o której mowa w art. 22c ust. 6 ustawy. 4. W przypadku potrzeby aktualizacji Standardów dyrektor powołuje zespół, który wprowadza zmiany rekomendowane w protokole, o którym mowa w ust. 3. 5. Z zaktualizowanymi Standardami zapoznawani są wszyscy pracownicy Centrum, uczniowie i rodzice uczniów. 6. Zaktualizowane Standardy udostępniane są także na stronie internetowej Centrum
<u>Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności</u>	1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie do stosowania standardów przez pracowników pedagogicznych oraz niepedagogicznych jest dyrektor Centrum. 2. Pracownicy pedagogiczni zapoznawani są ze standardami podczas zebrania Rady Pedagogicznej. 3. Pracownicy niepedagogiczni przygotowani są do stosowania standardów podczas zebrania. 4. Zebranie rady pedagogicznej jest protokołowane zgodnie z zasadami protokołowania zebrań RP.
<u>Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania</u>	1. Uczniowie zapoznawani są ze standardami podczas pierwszych zajęć w roku szkolnym. 2. Standardy udostępnia się na stronie internetowej Centrum w oraz wywiesza się w Centrum, w widocznym miejscu.
<u>Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu</u>	Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu: 1) nauczyciel/opiekun 2) dyrektor Osoby odpowiedzialne za udzielanie wsparcia małoletniemu: 1) nauczyciel, który jako pierwszy pozyskał informację o zdarzeniu

<u>wsparcia</u>	zagrożającym małoletniemu 2) opiekun klasy ucznia
<u>Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego</u>	Dokumentowanie zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego: 1) notatka służbowa 2) protokół ze spotkania z rodzicami/rodzicem 3) kwestionariusz diagnostyczny – wzór określony w załączniku do Standardów 4) dokumentacja potwierdzająca zgłoszenia do uprawnionych organów zewnętrznych
<u>Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone</u>	Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi: Uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym dobrze i bezpiecznie, aby nic im nie przeszkadzało w wypełnianiu przydzielonych zadań i obowiązków. Uczniowie powinni akceptować odmienność i indywidualność każdego i uszanować inne zainteresowania oraz mieć poczucie obowiązku spieszenia z pomocą tym, którzy sobie radzą gorzej niż oni sami. Dobrostan emocjonalny i psychiczny uczniów oparty jest na ciepłej i otwartej komunikacji, autentycznym zainteresowaniu uczniami, budowaniu zaufania, zapewnianiu odpowiedniego wsparcia emocjonalnego, rozpoznawaniu potencjału wszystkich uczniów, skupianiu się na budowaniu w uczniach zdolności do autonomii i odkrycia samych siebie. Bezpieczne, pełne szacunku i ciepłe wzajemne relacje prowadzą do zwiększonego zaangażowania uczniów w naukę, poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz zmniejszenia uczucia lęku i stresu szkolnego. Zadaniem nauczyciela jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji wszystkim uczniom oraz danie równej szansy zdobycia wiedzy i umiejętności i odnalezienia swojego miejsca w klasie. Przemoc w szkole nie jest akceptowalna, ponieważ: 1) narusza podstawowe prawa dziecka: do godności osobistej, życia w poczuciu bezpieczeństwa; 2) wywiera bardzo negatywny wpływ na małoletniego poszkodowanego, powodując obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, myśli samobójcze; 3) wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników, demoralizację, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem, depresji i myśli samobójczych; 4) wywiera negatywny wpływ na obserwatorów, powodując znieczulenie i zobojętnienie na krzywdę; 5) ma tendencję do eskalowania i zwykle bez interwencji dorosłych sama się nie kończy;

	6) wpływa negatywnie na klimat klasy i szkoły. Zabronione jest dręczenie lub prześladowanie szkolne, tj. wielokrotna przemoc psychiczna (np. obrażanie, wyśmiewanie, plotki, wykluczanie, odtrącanie), werbalna, relacyjna, materialna, cyfrowa (cyberbullying), seksualna, fizyczna, groźna przemoc fizyczna, wymuszanie. O zjawisku tym mowa jest wówczas, gdy proces stosowania przemocy jest długotrwały, ma charakter grupowy – ofiary, agresorzy i świadkowie są w tę przemoc wplątani, występuje dysproporcja między sprawcą/sprawcami a ofiarą, utrzymuje się atmosfera zastraszenia w grupie. Zachowania niedozwolone: W relacjach rówieśniczych jest zabroniona agresja słowna tj.: ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie. Zabroniona jest agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami. Zabroniona jest także cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli. Zabronione jest noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi.
<u>Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet</u>	1. Na terenie Centrum zabrania się: 1) korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych. 2. Dopuszcza się używanie urządzeń elektronicznych, multimedialnych na zajęciach edukacyjnych, jeżeli wymaga tego tok zajęć lub program nauczania, za zgodą prowadzącego zajęcia. 3. Dozwolone jest użycie telefonu komórkowego na zajęciach edukacyjnych w celu ratowania życia lub zdrowia. 4. Nauczyciel prowadzący zajęcia/sprawujący opiekę nad uczniami jest zobowiązany do zapewnienia bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczniów. 5. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu zapewnia się zainstalowanie i aktualizowanie: 1) oprogramowanie filtrujące treści internetowe; 2) oprogramowanie monitorujące korzystanie z Internetu; 3) oprogramowanie antywirusowe; 4) oprogramowanie antyspamowe;

	5) firewall; 6. Centrum zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny
<u>Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie</u>	1. Podstawowe formy zjawiska cyberprzemocy jest: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. 2. W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość /powtarzalność). 3. Realizując procedurę należy unikać działań , które mogłyby wtórnie stygmatyzować ofiarę lub sprawcę, np.: wywoływania ucznia z lekcji, konfrontowania ofiary i sprawcy. 4. Trzeba dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem (wówczas należy podjąć działania profilaktyczne mające na celu niedopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań). 5. Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (wydruk, zrzut ekranu, zapis strony). 6. Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem Centrum, nauczyciel/opiekun klasy powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, przyjrzeniu się przyczynom takiego zachowania, a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej. 7. W pierwszej kolejności należy udzielić wsparcia ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych. Na poczucie bezpieczeństwa małoletniego wpływa fakt, że wie ono, iż Centrum podejmuje kroki w celu rozwiązania problemu. 8. Podczas rozmowy z uczniem zgłaszającym, że jest on ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go, że nie jest winny zaistniałej sytuacji oraz że nikt nie ma prawa zachowywać się w ten sposób wobec niego, a także podkreślić , że dobrze zrobił ujawniając sytuację. Należy okazać zrozumienie dla jego uczuć , w tym trudności z ujawnieniem okoliczności wydarzenia, strachu, wstydu. 9. Należy ucznia poinformować, że Centrum nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne. Należy poinformować ucznia o krokach, jakie może podjąć Centrum i sposobach, w jaki może zapewnić mu bezpieczeństwo. 10. Należy pomóc ofierze (rodzicom ofiary) w zabezpieczeniu dowodów (to może być dla niej zadanie trudne zarówno ze względów technicznych, jak i emocjonalnych), zerwaniu kontaktu ze sprawcą, zadbania o podstawowe zasady bezpieczeństwa on- line (np. nieudostępnianie swoich danych kontaktowych). 11. Pomoc ofierze nie może kończyć się w momencie zakończenia

procedury. Należy monitorować sytuację, „czuwać” nad jej bezpieczeństwem, np. zwracać uwagę czy nie są podejmowane wobec niej dalsze działania przemocowe, obserwować jak sobie radzi w grupie po ujawnionym incydencie cyberprzemocy.

12. W działaniu wobec ofiary należy także włączyć rodziców/opiekunów ofiary – trzeba na bieżąco ich informować o sytuacji, pamiętając przy tym o podmiotowym traktowaniu ucznia. Jeśli małoletni nie wyraża zgody, należy omówić z nim jego obawy, a jeśli to nie pomaga powołać się na obowiązujące nas zasady i przekazać informację rodzicom. W trakcie rozmowy z uczniem i/lub jego rodzicami/opiekunami, jeśli jest to wskazane, można zaproponować pomoc specjalisty (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej) oraz przekazać informację o możliwości zgłoszenia sprawy policji.

13. Należy zadbać o bezpieczeństwo świadków zdarzenia, zwłaszcza, jeśli byli oni osobami ujawniającymi cyberprzemoc. W trakcie rozmowy ze świadkami należy okazać zrozumienie i empatię dla ich uczuć – obawy przed przypięciem łatki „donosiciela”, strachu przed staniem się kolejną ofiarą sprawcy, itp.

14. Samo wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania Policji i sądu rodzinnego – działania wychowawcy powinny umożliwiać rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej.

15. Centrum powiadomi odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, zastosowanie konsekwencji określonych w Statucie), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia).

16. O sytuacjach, w których zostało naruszone prawo (groźba karalna – art. 190 kk, uporczywe nękanie, podszywanie się – art. 190a kk, zmuszanie do określonego działania – art. 191 kk, naruszenie intymności seksualnej, utrwalenie wizerunku nagiej osoby bez jej zgody – art. 191a kk, zniesławienie – art. 212 kk, zniewaga – art. 216 kk) powiadamiana jest Policja

17. Za zgłoszenie naruszenia prawa odpowiada dyrektor Centrum.

Postępowanie w przypadku podejrzenia że uczeń jest uczestnikiem niebezpiecznej gry:

1) rozeznaj czy uczeń nie posiada śladów samookaleczeń lub innych mogących świadczyć o uczestnictwie w niebezpiecznych grach, w razie konieczności zapewnij opiekę lekarską, psychologiczną;

2) nie usuwaj pod żadnym pozorem ujawnionych danych w postaci wiadomości (SMS, email, chat itp.), usunięcie tych danych może w znacznym stopniu utrudnić lub wręcz uniemożliwić dalsze czynności prowadzone przez Policję, uzyskaj informacje o posiadanych przez dziecko profilach internetowych, kontach, czatach itp. na których mogą się znajdować istotne dla sprawy dane;

3) w miarę możliwości zabezpiecz treści poprzez ich zapisanie,

	wydrukowanie, itp.; 4) w rozmowie z uczniem ustalić okoliczności w jakich dowiedział się o grze i w jakich do gry przystąpiło, dane innych uczestników z którymi kontaktowało się w grze; 5) powiadom o swoim podejrzeniu rodziców ucznia i dyrektora Centrum; 6) powiadom o swoim podejrzeniu Policję, przekazując wszelkie posiadane dane, informacje oraz okoliczności ich pozyskania, w toku czynności policyjnych zajdzie konieczność udostępnienia sprzętu na którym zapisano takie dane w celu zabezpieczenia niezbędnych danych stanowiących punkt wyjściowy do dalszych czynności (dane takie w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym będą dowodami).
<u>Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia</u>	Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące: 1) określenia form pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie Centrum lub kierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy - w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb; 2) wzmocnienia małoletniego – poprzez: zapewnienie mu, odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, pokierowania na konsultacje psychologiczno-pedagogiczne w poradni psychologiczno- pedagogicznej, ewentualnie konsultacji psychiatrycznych; 3) wspierania rodziny – poprzez kierowanie adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych; 4) pomocy socjalnej lub materialnej poprzez kierowanie do instytucji oferujących: pomoc socjalną poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży; 5) pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów; Przebieg realizacji planu monitoruje opiekun klasy